

ด่วนมาก

ที่ กต ๐๗๐๗/๑๔๕๕

รายการ
วันที่ ๗ ม.ค. ๕๘
เวลา ๑๒.๐๐

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๙๓๗๙ ๙๙
วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘
กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๗๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำเนาเอกสารนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๒/๖๖๐๔ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓. ถ้อยແຄลงร่วมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖

๔. รายงานผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖

๕. ตารางสรุปประเด็นติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๖

๖. ตารางสรุปผลการหารือทวิภาคี

ด้วยนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้กระทรวงการต่างประเทศนำเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๗ – ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ รายละเอียดปราກฎามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนมาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๓) หัวนี้ พลเอก สนัชศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ เมื่อวันที่ ๗ – ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงปักกิ่ง ภายใต้หัวข้อหลัก “การสร้างอนาคตด้วยความเป็นหุ้นส่วนในเอเชีย-แปซิฟิก (Shaping the Future through Asia-Pacific Partnership)” ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๑.๑.๒ ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ ได้บรรรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม ซึ่งมีสาระครอบคลุมประเด็นสำคัญที่ได้หารือในที่ประชุม ก่อนจะเสนอเอกสารดังกล่าวให้ที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจอาเซียนพิจารณา

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบถ้อยແຄลงร่วมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ พร้อมทั้งอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

รับรองเอกสารดังกล่าว โดยหากมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของร่างเอกสารฯ ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทยก่อนจะมีการรับรองเอกสารฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีอีกครั้ง

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้มอบหมายรองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (นางศันสนีย์ สหสสรวงศ์) ในฐานะเจ้าหน้าที่อาวุโสของไทย ไปร่วมให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อความของร่างถ้อยແຄลงฯ ระหว่างการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปคครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๕ - ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยคณะผู้แทนไทยสามารถเจรจาลักษณ์ให้เนื้อความของถ้อยແຄลงฯ มีนัยสอดคล้องกับนโยบาย ทำที่และผลประโยชน์ของประเทศไทย และต่อมาที่ประชุมผู้นำได้ให้การรับรองเอกสารดังกล่าว ดังความละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓.๒ ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๒๖ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ที่ กต ๐๗๐๓/๑๒๕๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ทราบเรียนนายกรัฐมนตรีรายงานผลการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่ถ้อยແຄลงร่วมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค เป็นการแสดงเจตนาภารณ์ทางการเมืองและนโยบายที่มีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเกี่ยวข้อง กับการดำเนินการของหลายหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเรียนเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอความอนุเคราะห์สำนักเลขานิการคณะกรรมการรัฐมนตรี โปรดเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบในโอกาสแรก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ภายใต้กรอบเอเปคในประเด็นต่าง ๆ รับทราบผลสำคัญของการประชุมฯ และพิจารณาดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย

๔.๑ สรุปผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ การประชุมรัฐมนตรีเอเปค ครั้งที่ ๒๖ ช่วงที่ ๑

ที่ประชุมฯ ได้ทบทวนบทบาทของเอเปคในภาระครอบ ๒๕ ปี ของการก่อตั้งเอเปค และมองไปข้างหน้าว่าเอเปคควรมีบทบาทอย่างไร โดยเห็นพ้องว่า ที่ผ่านมาเอเปค มีบทบาทสำคัญในการเปิดเสรีการค้าการลงทุน และช่วยสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค อย่างไรก็ได้ ในปัจจุบัน ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกต้องเผชิญกับความท้าทายที่หลากหลายและซับซ้อนขึ้น รวมทั้งโอกาส ใหม่ ๆ ท่ามกลางสถานการณ์ภูมิภาคและโลกที่เปลี่ยนแปลงภายใต้สภาวะการณ์ดังกล่าว ที่ประชุมย้ำความสำคัญ ที่เอเปคจะต้องคงบทบาทหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตในภูมิภาคต่อไป และสนับสนุน ระบบการค้าพหุภาคี โดยเอเปคควรให้ความสำคัญกับการลดความแตกต่างในการพัฒนาและสร้างการเจริญเติบโตที่ ยั่งยืน และรับมือกับปัญหาท้าทายใหม่ ๆ ร่วมกัน เช่น ความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน โครงสร้าง ภัยพิบัติ การก่อการร้าย การต่อต้านการทุจริตคอรัปชัน ความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้มีการหารือในประเด็นเรื่องการส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเห็นชอบร่างพิมพ์เขียวเรื่องการสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ - ๒๐๒๕ (๒๕๕๘-๒๕๖๙) และได้นำเสนอให้ที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๖๒ ให้การรับรอง รวมทั้งชื่นชมการจัดทำรายงานเพื่อดำเนินการตามพิมพ์เขียวเรื่องการสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน โดยเห็นพ้องว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานนั้น ควรเป็นไปอย่างสมดุล โดยคำนึงถึงความรวดเร็ว ประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับคุณภาพ อายุการใช้งาน ผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม และมิติด้านการพัฒนาอื่น ๆ ด้วย

ในโอกาสนี้ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวถึงความสำคัญของการเพิ่มมิติการพัฒนาในความร่วมมืออาเซียน เพื่อลดช่องว่างความแตกต่างระหว่างประเทศในภูมิภาคโดยยกตัวอย่างการดำเนินการของไทยเรื่องความร่วมมือด้านการเกษตรเพื่อสร้างราคาที่เป็นธรรมเพื่อช่วยเกษตรกรและสร้างความมั่นคงทางอาหาร และความร่วมมือเพื่อสร้างความเชื่อมโยงทางโครงสร้างพื้นฐานกับเพื่อนบ้านในภูมิภาค เชื่อมต่อไปยังและอินเดีย และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน รวมทั้งเสนอให้อาเซียนพิจารณาความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและระบบการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ โดยควรมีการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีในประเด็นดังกล่าว ซึ่งภายหลังการกล่าววันนี้ รัฐมนตรีที่ต่างประเทศจึง ประธานการประชุมฯ ได้กล่าวขอบคุณไทยที่ให้ความสำคัญต่อหัวข้อ การพัฒนาและการเติบโตด้วย

๔.๑.๒ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ ช่วงที่ ๒

ที่ประชุมฯ ได้รับทราบการรายงานจากนายโรเบอร์โต อาเซเวโด ผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก เกี่ยวกับปัจจุบันของการเจรจาการค้ารอบโลก เนื่องจาก การดำเนินการตาม Bali Package โดยเฉพาะข้อตกลงด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า มีความล่าช้า กว่ากำหนดการที่ตกลงกันในที่ประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๙ ณ บานดี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ และการเจรจาเพื่อการจัดทำแผนงานเจรจาหลังบาลี (Post-Bali Work Program) ก็ยังที่จะหาข้อสรุปได้ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ตามที่มีการตกลงไว้ก่อนหน้า ซึ่งส่งผลให้ความเชื่อมั่น ต่อระบบการค้าพหุภาคีและองค์การการค้าโลกอยู่ในภาวะวิกฤต ในการนี้ ที่ประชุมฯ จึงเห็นพ้องว่าอาเซียน ควรรักษาบทบาทของตนในฐานะผู้สนับสนุนการค้าระบบพหุภาคี โดยผลักดันให้การเจรจารอบโลก มีความคืบหน้า

ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้หารือในหัวข้อ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเห็นพ้องว่าอาเซียนควรเริ่มดำเนินการที่จะนำไปสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอาเซียน-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia-Pacific - FTAAP) โดยมองว่าแม้ยังต้องใช้เวลาอีก แต่ควรเริ่มทำการศึกษาและแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเข้าใจตรงกันว่า การดำเนินการเพื่อการบรรลุ FTAAP ต้องเป็นไปอย่างครอบคลุมและค่อยเป็นค่อยไป โดยต่อยอดจากความตกลงการค้าเสรีและความตกลงการค้าในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในกรณี ที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบแผนการดำเนินงานปักกิ่งเพื่อนำไปสู่การจัดตั้ง FTAAP และยินดีต่อการทำการศึกษาร่วม ทางยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง FTAAP และได้เสนอแผนการดำเนินการฯ ให้ที่ประชุมผู้นำ เขตเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๒๒ พิจารณาให้การรับรอง

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้หารือเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือ ภายใต้ประเด็นหลักหัวข้อ การสนับสนุนการพัฒนาอย่างมีนวัตกรรม การปฏิรูปเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโต

โดยรวมถึงแนวคิดเศรษฐกิจใหม่ การให้การสนับสนุนอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วน และการพัฒนาเมืองชีวิตระดับชาติ เน้นพ้องว่าเอเปคควรเริ่มพิจารณาแก้ไขปัญหาด้วยรายได้ปานกลางอย่างจริงจัง

ภายใต้หัวข้อดังกล่าว นางอภิรดี ตันตราภรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงพาณิชย์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของบทบาทเอเปคในการสนับสนุนระบบการค้าพุทธิการและเน้นพ้องให้เอเปคผลักดันให้การเจรจาการค้ารอบโลกมีความคืบหน้า ไทยสนับสนุนการดำเนินการเพื่อบรรลุการจัดตั้ง FTAAP ของเอเปค และกล่าวแสดงความพร้อมที่ไทยจะมีบทบาทนำในสาขาธุรกิจการเกษตรในโครงการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในห่วงโซ่อุปทานค่าโลภของอุตสาหกรรมหลักของเอเปค

๔.๑.๓ การหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างอาหารเข้าของรัฐมนตรีต่างประเทศเอเปค

จึงได้จัดการหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างอาหารเข้าของรัฐมนตรีต่างประเทศในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีนเป็นเจ้าภาพ และมีรัฐมนตรีต่างประเทศของทุกเขตเศรษฐกิจเอเปคเข้าร่วม ยกเว้น จีนฮ่องกง จีนไฮเป่ และสาธารณรัฐเกาหลี โดยไม่มีการกำหนดระยะเวลาล่วงหน้า การหารือจึงครอบคลุมหลายประเด็น จึงได้ทบทวนให้ไทยกล่าวในลำดับต้น ๆ เพราะเชื่อว่าไทยสามารถช่วยปูทางให้การหารืออุ่นมาในแนวทางที่สร้างสรรค์

ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีนได้หยิบยกประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ (๑) ความร่วมมือด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติ ซึ่งไทยได้จัดการประชุมระดับภูมิภาคในปีนี้เพื่อสร้างแรงสนับสนุนไปสู่การประชุมระดับโลกว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เมืองเซ็นได ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นกล่าวขอบคุณไทย (๒) ความสำคัญเรื่องการปรับกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและลดภาระต้นทุนให้กับประเทศไทย ให้ความสำคัญ และ (๓) บทบาทเอเปคในเรื่องการยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอีโบลา ทั้งนี้ ประเด็นอื่น ๆ ที่มีการหยิบยกในที่ประชุมฯ ได้แก่ วาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (๒๕๕๘) การก่อการร้าย Islamic State (IS) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก การรักษาเสถียรภาพในภูมิภาค และอนาคตของการค้าเสรีในภูมิภาคด้วย

๔.๑.๔ การหารือทวิภาคี

นอกจากนี้ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้หารือทวิภาคีเต็มรูปแบบ (full bilateral meeting) กับรัฐมนตรีต่างประเทศอสเตรเลียและปาปัวนิวกินี และได้พบสนทนากับรัฐมนตรีต่างประเทศต่าง ๆ เช่น จีน นิวซีแลนด์ เวียดนาม สิงคโปร์ สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น และบรูไนดารุสซาลาม เป็นต้น

ประเด็นหลักที่รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศข้างต้น ได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่นในประเทศไทย การเชิญให้มาเยือนประเทศไทย การรับเชิญไปเยือนในหลักการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ การสนับสนุนความร่วมมือที่คงค้างและการดำเนินการตามข้อเสนอและข้อริเริ่มใหม่ต่าง ๆ และได้ย้ำถึงการที่ประเทศไทยยังมีบทบาทที่สำคัญและแข็งขันในภูมิภาคเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔.๒ การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กท ๐๗๐๓/๑๒๕๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ทราบเรียนผลการร่วมประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖ ต่อนายกรัฐมนตรีแล้ว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๒๖

๕.๒ มอบหมายหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องตามนัยตารางสรุปประเด็นสำคัญ สำหรับติดตามผลการเยือน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) และตามนัยตารางสรุปผลการหารือทวิภาคี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในโอกาสแรก

จึงเรียนมาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก วิษณุ เอkk
(ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๕๒ (เฉลิมชัย)
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗